

Nederlandse Voedsel- en
Warenautoriteit
Ministerie van Economische Zaken

Rookverbod

Inspectieresultaten 2016

Deze factsheet beschrijft de resultaten van het toezicht op naleving van het rookverbod in 2016.

De focus van het toezicht lag ook in 2016 op de niet-bereidende horeca zoals cafés en discotheken, maar ook bereidende horeca zoals eetcafés die later op de avond overwegend een caféfunctie hebben. Van deze sectoren is bekend dat de kans op overtreding van het rookverbod groter is dan in de bereidende horeca zoals restaurants.

Naast de resultaten van deze risicogerichte inspecties in de niet-bereidende horeca wordt in deze factsheet ingegaan op het toezicht bij bereidende horecabedrijven, op evenementen, bij shishalounges en in andere bedrijfscategorieën.

Wetgeving

Sinds 1 juli 2008 geldt een rookverbod in de horeca. Dit is geregeld in de Tabaks- en rookwarenwet. De NVWA houdt toezicht op de naleving van dit verbod. Van juli 2011 tot en met december 2014 gold er een uitzondering voor kleine cafés zonder personeel. Met de wetwijziging van 1 januari 2015 is deze uitzondering komen te vervallen en geldt er weer een rookverbod voor alle horecagelegenheden in Nederland.

Verder geldt een rookverbod op de werkplek en in openbare gebouwen en ruimtes zoals ziekenhuizen, concertzalen en luchthavens.

Werkwijze

De NVWA houdt risicogericht toezicht op de naleving van het rookverbod in de horeca. Hiertoe worden (gebiedsgewijs) horecagelegenheden geïnspecteerd. Dit betreft overwegend de niet-bereidende horeca zoals cafés en discotheken, maar ook bereidende horeca zoals eetcafés die later op de avond overwegend een caféfunctie hebben. Voor 2016 waren 4.000 inspecties in deze categorie bedrijven gepland.

De controles worden uitgevoerd op momenten waarop verwacht wordt dat het rookverbod niet wordt nageleefd (tijdstippen waarop er veel bezoekers zijn, later op de avond en in het weekend). De uitgevoerde observaties worden teruggekoppeld aan de horecaexploitanten. In 2016 is een deel van deze observaties uitgevoerd door het flexteam van de NVWA. Hierin werken jonge toezichthouders die onopvallend de observaties uitvoeren.

Naast het risicogerichte toezicht wordt het rookverbod ook additioneel meegenomen bij controles op de naleving van de voedselveiligheidsregels in de horeca. Indien een heterdaadovertreding van het rookverbod wordt geconstateerd, wordt handhavend opgetreden.

Verder wordt het rookverbod gecontroleerd naar aanleiding van meldingen en tips van werknemers en burgers. Deze meldingen kunnen betrekking hebben op het rookverbod in de horeca, maar ook op andere rookverboden bij voor publiek toegankelijke locaties (zoals winkelcentra, instellingen voor de gezondheidszorg) en op werkplekken.

Maatregelen worden genomen als er op plaatsen wordt gerookt waar dat niet is toegestaan, als de rookruimte niet aan de eisen voldoet of als er in de rookruimte werkzaamheden worden uitgevoerd.

Resultaten

In 2016 zijn er in totaal 25.666 (additionele) inspecties op het rookverbod uitgevoerd. Dit betreft zowel eerste inspecties als herinspecties. 24.933 daarvan zijn in de horeca uitgevoerd.

Soort controle	Aantal
Horeca - risicogerichte controles	4.674
Horeca - additioneel	20.259
Evenement	222
Andere bedrijfs categorieën	511
Totaal	25.666

Horeca

4.674 inspecties zijn risicogericht uitgevoerd bij met name cafés, discotheken en eetcafés met een caféfunctie. Bij deze bedrijven zijn in totaal 1.180 (25%) maatregelen opgelegd. Het gaat om 723 (15%) boetes en 457 (10%) schriftelijke waarschuwingen.

Daarnaast is bij 20.259 bereidende horecabedrijven de naleving van het rookverbod, overwegend additioneel, geïnspecteerd (tijdens inspecties in het kader van de voedselveiligheid, bijvoorbeeld bij restaurants). Bij deze inspecties zijn 623 (3%) maatregelen opgelegd: 275 (1%) boetes en 348 (2%) schriftelijke waarschuwingen.

Shishalounges

Ook bij waterpijpcafés (ook wel shishalounges genoemd) is het rookverbod gecontroleerd. De inspecties bij deze horecagelegenheden zijn onderdeel van vernoemde 4.674 risicogerichte inspecties. Bij het roken van waterpijpen kunnen twee producttypen worden gerookt: waterpijpproducten met tabak en waterpijpproducten zonder tabak (kruiden- en/of vruchtenmengsels). Het roken van het eerste type valt onder het rookverbod, het roken van het tweede type niet. Bij de inspecties is nagegaan welk type product in de waterpijpen wordt gerookt. Tegen het roken van producten zonder tabak is niet opgetreden, omdat dit niet onder het rookverbod valt.

In totaal zijn 130 (her)inspecties bij shishalounges uitgevoerd. Hierbij zijn 69 (53%) maatregelen opgelegd: 51 (39%) boetes en 18 (14%) schriftelijke waarschuwingen. Daarnaast zijn 107 (her-) inspecties uitgevoerd bij andere horecabedrijven die het roken van waterpijpen additioneel aanbieden (zoals restaurants met Noord-Afrikaanse of Midden-Oosten keuken). Hierbij zijn 35 (33%) maatregelen opgelegd: 19 (18%) boetes en 16 (15%) schriftelijke waarschuwingen.

Evenementen

In 2016 zijn 222 inspecties op evenementen uitgevoerd. Daarbij zijn 76 maatregelen (34%) opgevoerd; 71 (32%) boetes en 5 (2%) schriftelijke waarschuwingen.

Andere bedrijfscategorieën

Naast de voorgaande inspecties is bij 511 inspecties bij andere bedrijfscategorieën het rookverbod gecontroleerd. Dit gebeurde veelal naar aanleiding van meldingen dan wel de constatering van een overtreding van het rookverbod tijdens een andersoortige controle. Bij deze inspecties zijn 202 (40%¹) maatregelen opgelegd: 99 (19%) boetes en 103 (20%) schriftelijke waarschuwingen.

Conclusie

In totaal heeft de NVWA in 2016 25.666 rookcontroles uitgevoerd en daarbij 2.081 maatregelen opgelegd.

De 4.000 geplande risicogerichte inspecties bij de cafés, discotheken en eetcafés met een caféfunctie (niet-bereidende horeca) in het kader van het rookverbod zijn gerealiseerd. In totaal zijn bij deze categorieën bedrijven 4.674 risicogerichte inspecties uitgevoerd, waarbij 1.180 maatregelen werden opgelegd (25%). Hoge maatregelpercentages zien we bij de evenementen (34%) en de shishalounges (53%).

¹ Vanwege afronding op hele procenten is het totaal percentage 40% i.p.v. 39%.

Bijlage

Tabel 1: uitgevoerde inspecties bij horecagelegenheden risicogericht (niet-bereidende horeca zoals cafés en discotheken; en bereidende horeca zoals restaurants met waterpijpen, eetcafés later op de avond die dan overwegend een caféfunctie hebben), additioneel (bereidende horeca), evenementen en andere bedrijfs-categorieën.

Soort controle	Bedrijfs-bezoeken	RvB	SW	MTR totaal	%RvB	%SW	%MTR Totaal
Horeca – risicogericht	4.674	723	457	1.180	15	10	25
Horeca – additioneel	20.259	275	348	623	1	2	3
Evenement	222	71	5	76	32	2	34
Andere bedrijfs-categorieën	511	99	103	202	19	20	40
Totaal	25.666	1.168	913	2.081	5	4	8

RvB = rapport van bevindingen (boete)

SW = schriftelijke waarschuwing

MTR = totaal aan maatregelen (RvB en SW)